

## POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z wniosku P. B.  
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi we W.  
z udziałem zainteresowanego M. s.r.o. w C.  
o ustalenie właściwego ustawodawstwa,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń  
Społecznych w dniu 13 listopada 2018 r.,  
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 20 kwietnia 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w[...] wyrokiem z 20 kwietnia 2017 r. oddalił skargę P. B. o wznowienie postępowania zakończony wyrokiem tego Sądu z 7 kwietnia 2016 r., w sprawie III AUa [...]. Stwierdził, że Sąd Apelacyjny rozpoznając pierwotną sprawę oparł wyrok z 7 kwietnia 2016 r. na ocenie wyłącznie prawidłowo przeprowadzonej procedury pomiędzy instytucjami ubezpieczeniowymi, uregulowanej w art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z 16 września 2009 r. dotyczącego wykonania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Tryb postępowania został wyczerpany. Wskazana w skardze podstawa wznowienia postępowania jest bezprzedmiotowa, bowiem ani polski organ rentowy, ani sąd powszechny nie są uprawnione do badania istnienia i treści oraz ważności

stosunku pracy na terenie innego kraju członkowskiego. Skarga o wznowienie postępowania stanowi bezkrytyczną próbę wzruszenia prawomocnego wyroku, bez względu na zakres kognicji sądu powszechnego. Tej intencji strona podporządkowała datę uzyskania dokumentów od pracodawcy, co miało służyć podbudowaniu zachowania terminu z art. 407 k.p.c. Nadto wątpliwa jest kwestia nowości dokumentów w postaci PIT-ów za lata 2013 – 2015, wobec ciężącego na wnioskodawcy rozliczenia podatku dochodowego za każdy rok.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania podniesiono, *„iż za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania przemawia jej oczywista zasadność (p. art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.). Ocena Sądu II instancji, iż samodzielna ocena tytułu ubezpieczenia społecznego realizowanego na terenie innego państwa członkowskiego jest niedopuszczalna, a ukierunkowane na nią przesłanki wznowienia postępowania sądowego są bezprzedmiotowe i niezasadne jest błędna. W procesie legitymację do wniesienia skargi o wznowienie postępowania mają strony postępowania zakończzonego prawomocnym wyrokiem. Wskazując na niemożność oceny przedłożonych dokumentów przez skarżącego w postaci druków zgłoszeniowych S1, RLFO, E104 wydanych przez słowacką instytucję, Sąd Apelacyjny pominął istotę sprawy co do której skarżący złożył skargę o wznowienie. Zauważenia wymaga, iż polski organ uzyskując informację o dokumentach zgłoszeniowych w zakresie ubezpieczeń za granicą, w sprawie o ustawodawstwo właściwe ma obowiązek wyjaśnić tę kwestię z organem zagranicznym, który był wystawcą tych dokumentów w ramach koordynacji, o której mowa w art. 16 rozporządzenia wykonawczego. W niniejszej sprawie kwestia dokumentów, które zostały załączone przez skarżącego nie została poddana ocenie organu słowackiego w toku postępowania które toczyło się w sprawie III AUa [...], co uzasadnia zarzut, że nieprawidłowe było postępowanie organu rentowego w zakresie podjętej z organem słowackim koordynacji. Zaznaczenia wymaga, iż organ słowacki przemilczał kwestię wystawienia dokumentów potwierdzających objęcie ubezpieczeniem. Tym samym dołączone dowody miały istotne znaczenie dla sprawy, bowiem potwierdzają, że postępowanie poprzedzające wydanie decyzji było nieprawidłowe, i przez to nieprawidłowa była sama decyzja, a ocena tego postępowania jest właśnie istotą postępowania sądowego”*.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wykazuje zasadnej podstawy przedsądu i dlatego wniosek nie został uwzględniony.

1. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.). Tymczasem we wniosku podnosi się, że za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania przemawia jej „oczywista zasadność”. Znaczenia obu wyrażen, nie tylko semantyczne, nie są tożsame. W szczególnej podstawie przedsądu chodzi o sytuację kwalifikowaną, czyli o samodzielne (odrębne od podstaw kasacyjnych z art. 398<sup>3</sup> § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.) wskazanie i wykazanie, że skarga kasacyjna jest aż oczywiście uzasadniona. Chodzi o naruszenie przepisów, które bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia takiego właśnie naruszenia przepisów i tym samym również takiej wadliwości orzeczenia objętego skargą. Na etapie przedsądu nie ocenia się podstaw kasacyjnych. Zasadne podstawy kasacyjne (nawet oczywiście zasadne) mogą prowadzić do uwzględnienia skargi (*a contrario* art. 398<sup>14</sup> k.p.c.). Jednak podstawy kasacyjne podlegają rozpoznaniu dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania. Na etapie przedsądu ocenia się sam wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania. Skoro punktem odniesienia dla podstaw kasacyjnych są konkretne przepisy (art. 398<sup>3</sup> § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 398<sup>13</sup> § 1 k.p.c.), to w podstawie przedsądu z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. tym bardziej znaczenie wyjściowe (podstawowe) mają zarzuty naruszenia konkretnych przepisów. Skarżący we wniosku odwołuje się jedynie do art. 16 rozporządzenia wykonawczego co nie jest wystarczające.

2. W sprawie prowadzonej na skutek skargi o wznowienie postępowania nie prowadzi się całego postępowania od początku (od nowa) i w pełnym zakresie, a tylko w granicach, jakie określa podstawa wznowienia (art. 412 k.p.c.). Podkreśla się to w aspekcie uwag z punktu 1, gdyż treść wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania sprowadza się do ogólnych zarzutów, które nie pozwalają stwierdzić, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

3. W ocenie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami stanu faktycznego na którym oparto

zaskarżony wyrok (art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.). Nawet gdyby próbować odejść od wskazanego wyżej reżimu odrębności (samodzielności) podstawy przedsądu z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. i podstaw kasacyjnych z art. 398<sup>3</sup> § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., to należałoby stwierdzić, że wskazany w podstawie kasacyjnej art. 233 § 1 k.p.c. bezpośrednio odnosi się do ustaleń faktycznych oraz oceny dowodów i dlatego ze względu na ograniczenie z art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c. w orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że nie może stanowić podstawy zarzutu kasacyjnego, a więc tym bardziej szczególnej podstawy przedsądu z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.

4. Skarżący jako podstawę wznowienia wskazał art. 403 § 2 k.p.c., a w uzasadnieniu, że przedłożył nowe dowody w postaci zaświadczenia o zatrudnieniu, zeznania PIT za lata 2013-2015, formularza E 104, protokołów pokontrolnych spółki M. s.r.o., potwierdzenia wypłaty wynagrodzenia za okres od 1 sierpnia 2013 r., które uzyskane zostały od słowackiego pracodawcy wnioskodawcy we wrześniu 2016 r. Natomiast Sąd Apelacyjny uznał, iż przedłożone dowody nie mają przymiotu nowych środków dowodowych w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c., a także nie można przyjąć, że strona nie mogła z nich skorzystać w poprzednim postępowaniu.

5. Rzecz w tym, że skarżący we wniosku o przyjęcie skargi nie podważa takiego stanowiska Sądu Apelacyjnego. Na gruncie art. 403 § 2 k.p.c. skarżący powinien wykazać, że nowe dowody (dokumenty) nie są nowe, czyli że istniały już poprzednio i zostały dopiero „wykryte”, a ponadto i co nie mniej ważne, że dla samej sprawy (sporu) są nowe w aspekcie merytorycznym, czyli w znaczeniu materialnym. Znaczenie ma więc koniunkcja wykrycia tego co już istniało ale nie zostało przedłożone bo nie było dostępne a ponadto to, że wykryte środki dowodowe mają taką wartość dla przedmiotu sprawy, że mogą mieć wpływ na wynik sprawy. Sąd Apelacyjny ocenił znaczenie dowodów negatywnie jako podstawy wznowienia. Przeciwne stanowisko skarżącego we wniosku jest zbyt ogólne.

6. Na tym tle nie jest zasadny zarzut wniosku, że *„W niniejszej sprawie kwestia dokumentów, które zostały załączone przez skarżącego nie została poddana ocenie organu słowackiego w toku postępowania które toczyło się w sprawie III AUa [...], co uzasadnia zarzut, że nieprawidłowe było postępowanie*

*organu rentowego w zakresie podjętej z organem słowackim koordynacji. Zaznaczenia wymaga, iż organ słowacki przemilczał kwestię wystawienia dokumentów potwierdzających objęcie ubezpieczeniem*". Negatywna ocena zarzutu wynika z tego, że jeśli dokumenty są „nowe”, czyli nie istniały wcześniej to nie mogły być poddane ocenie w pierwotnym postępowaniu w sprawie III AUa [...] i z tej przyczyny nie miały wpływu na wynik sprawy. Natomiast jeśli istniały już wcześniej a zostały wykryte dopiero po zakończeniu postępowania sądowego, to po stronie skarżącego występuje brak analizy merytorycznej znaczenia tych dowodów (dokumentów), najlepiej każdego osobno, w aspekcie wpływu na wynik sprawy, czyli na rozstrzygnięcie materialne, a więc na uprzednie oddalenie apelacji i obecne oddalenie skargi o wznowienie postępowania. Brak jest takiej analizy we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie rozpoznaje sprawy tak jak sąd powszechny, dlatego ze względu na podstawę przedsądu z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. powinna zostać przedstawiona indywidualna analiza każdego z dowodów i wykazanie wpływu na wynik sprawy (art. 403 § 2 k.p.c.). Innymi słowy skarżący nie wyjaśnia, na czym polega zarzut, że „*organ słowacki przemilczał kwestię wystawienia dokumentów potwierdzających objęcie ubezpieczeniem*".

7. Powyższa ocena jest uprawniona również dlatego, że skarżący wskazując w części dokumenty słowackie nie twierdzi, iżby słowacka instytucja ubezpieczeniowa zmieniła swe uprzednie stanowisko przedstawione ZUS, a które legło u podstaw rozstrzygnięcia sądowego objętego skargą o wznowienie postępowania. W tym kontekście nie jest bez racji ocena Sądu w tej sprawie, że znaczenie miało stanowisko słowackiej instytucji ubezpieczeniowej a nie badanie zatrudnienia skarżącego u słowackiego pracodawcy. Ocena zatrudnienia należy do organów miejsca wykonywania pracy, co nie wyklucza odmiennej kwalifikacji tego zatrudnienia jako tytułu ubezpieczenia przez instytucje ubezpieczeniowe (np. w sytuacji pracy marginalnej).

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.).